

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Diurnale Bursfeldense - Cod. Schwarzach 9

[Hirsau], [1472-1475]

De uno martire ad vespervas Capitulum

[urn:nbn:de:bsz:31-216528](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-216528)

348
Dens et quasi horaula hostia accepit eos. **Capitulum**
ymus oio ut in l' d' m' g' i' Hec e' va' firmitas
que nunq' potuit violari et tunc qui effuso sanguine
secuti sunt dnm in t'pnetes aula regna p' venerunt
ad regna celestia. **De vno nre ad vs Caplin.**

Bentus vir qui suffert temptationem
qm' cu' pbatus fuit impiet' coronam
vite qua' repmit d's diligens b' te. & Iustus

Deus tuor' milium loz' **firmabit ym'**
et corona p'miu' laudes tuas nris
absolue nexu nris. **Hic nepe mdi' gaudia**
i' bladim' nre in cadum nre dignitas
p'puit ad celestia. **Penas amittit fortis** et
sustulit virili pte effundens sanguine eterna
bona possidet. **Ob hoc p'ntu' sup' huc te posth'**
passione in hoc triumpho nris dimitte nota
fuit. **Lauda a' p'mis glia d' p'ri et filio**
sco **lul' p'adito in temp'na s'cla Amer.** **N'**
Iustus ut palma florebit Adm' g' i'. **Iste fitas pro**
lege d' su' r'ant' usq' ad morte' et a' ubis impioru'
no' t'muit fundatus eni' erat supra firmam petram.

De vno nre et pontifice oia. **D**eus qui nos
anima b'n' n' nris tui atq' pontificis sole

in te lenham crede ppinus ut tui natali
colim' utitur quoq; passionis imitemur
Et fa' p'dm. **Deum n're nō pontificē oīo.**

Pra q. o. d's ut qui bā n' m'ris tui natali
na colim' in t'rellione eius i tui nōis adē
roborem' p'dm. **Pro mēo: a tōe un' m'is**

Batus me qui suffert temptatōz qm' cū probat' fuit
ampet' coronā vite quā rep'misit d's hīs qui diligūt
illa. **In v'ntōrū. R**egem n'r'm d'm. **V**erite

Martir di qui v'nt' adrem' **ymnus**
p'ris sequēdo filiū vitis tūmphas
hōstibus v'ntor frues celestib' **A**u p'mt'

mūnē n'r'm reatū dilue artēs mali stagi
ū vite remouēs rediū **S**oluta s' iā vincla
tu sacrati corpis nos solue vinclis seculi

amore filij dei **D**eo p'ri. **I**n p'mo n' aīe et
psalmi. **I**n lege d'ni fuit voluntas eius die ac nocte.

Beatiss vir. **P**redicās p'p'ri d'ni d'bitus ē in
mōre s'ro eius. **Q**uare s're. **F**ily hōim s'atōre qz
d'ns s'ām suū m'riscauit. **C**um i vōtūre **S**u

to bone voluntatis tue coronasti eū d'ne. **V**erba.
In vniūsa t'ra gl'ia et honōe coronasti eū. **D**ne
do. n'r. **I**ustus d'ns et iustitias dilex' equitate

vidit vultus eius. In dno phoo. **V** Gloria et honore
Eromelia **S**ancti Gregorii pape sup euanglio
Ei quis vult post me venire. **T**ertio pma.

Dicit ergo vitas dicit. Si quis vult p
me venire abneget semetipm. qz n
qs a seipo deficiat. ad eu qui sup ipm e
no appinquat. nec valet apprehende quod
ultra ipm e. si nescit martae qd e. Sic
et holerz plante in sponit ut pnaat. atq
ut dixerim eradiant ut crescat. **I**ta
plege de sui etant vlyq ad morte et a vrbis impioy
no timuit. **A**fundat em erat supra firma petra. **V**
Adumie regio septus nullaten e abadu laus su
patus. **S**ic rex semina i tre admixt
one de hnt. et in repatoe sui gnus ubi
allurgit. **U**nde ei videt p didisse qd eat.
inde i apuit hoc appare quod no erat. **S**ed
ia qui se auicis abnegat. **E**xquire e u
tutes sut in quib crescat. **I**ustus gmaab
sic lilu. **E**t florebit in cinu ante dnm. **V** Plaat
i domo dmi in aris domi dei nri. **E**t flo. **N**am n
dnam e qui vult p me venire abneget se
metipm. ptn addit. tollat cruce sua et

quotidie et sequant me. **D**uob' em' modis
 cruc tollit: cu' aut p' abstinencia' affat' corp'
 a' p' passione' pximi affligit anim' **R**o
 fidem' aie eius **T**ribuisti ei dne' **E**t voluisti in brachio
 eius no' simudashi eum **P**osulisti in capite ei' coro-
 na' de lapide p'ioso **E**t voluisti **P**enlem' qualu'
 utiqz' mo' paulus cruce sua' inleat q' dicit
 bat. **C**astigo corp' meu' et i' firmitate' redigo?
 ne forte a'lyis p'dicand' ipe' reprobis efficiar'
 tuc i' afflictione' corp'is audiu' cruce' rams?
 audia' nuc' in passione' pximi cruce' m'is
Dne' p'ncipisti eu' i' b'nd' r'ib' d'ilectio' **P**osulisti in
 capite ei' corona' de lapide p'ioso **D**ona' p'cutit aut' et
 tribuisti ei dne' longit' die' d'ic' i' s'cl'u' s'cl'u' **D**ur' n'
Habitabit in tabernaculo tuo regeslet i' motu' s'uo tuo.
Dne' q's habitabit **P**osulisti dne' sup' cap' ei' corona'
 de lapide p'ioso **D**ne' i' st'ute' **N**e' amiserit b'nd'ic'
 a' dno' et miseric' ad salutem' suo' q' her' e' g'rauo' que'cu'
 d'ic' **D**ni' e' tra' **I**te paup' clama' et d'ns exande'
 eum **B**enedicta' **B**nis que' electi' dne' habitab' s'
 a'tris tuis **T**ederet **L**ulhus ut palma' florebit sicut
 cedrus libani' in b'phani' **P**osulisti in capite eius r'
Ait **A**ms i' firmat' et ego no' in firmo'.

Quis sanctorum dicitur: et ego non uiuor. **O**stendit
quippe peccator ut exemplum daret abstinentie
truncat peccabat in corpore. et quod in se trahere
bat damna in firmitatis aliene. truncat
peccabat in corde. **I**ste cognouit iustitiam et in
mirabili magna et exornauit altissimum. **E**t uentus
est in principio seculi. **I**ste est qui contempsit uita mundi et peruenit
ad celestia regna. **S**ed quod ipse uult
quedam uita uita huius. **O**mnino nobis est. quod ui
tium abstinentia carnis. et quod obsident op
passio: mens. **E**uano namque abstinentia car
nis non nunquam uana gloria obsidet. quod dum
tenuitas in corpore. dum pallor in uultu respicit.
uirtus patris laudat. et tanto se reueris
fons haurit. quanto ad humanos oculos posten
sit pallor exiit. **S**ola uirtutis induit
eu dominus. **E**t coronam pulchritudinis posuit super caput eius
Gibant illi pane uite et in telluris et aqua sapientie sa
lutatis potant illi. **E**t uero. **E**t plenus sit. ut
quod musa diuini agi credit. pro solis humanis
fauoribus agat. **Q**uod beatus symon ille signifi
cat. qui in uentus in pinace truce dicitur
in anxia portat. **A**liena quippe dicitur

i angaria portat: quado p uauitatis huius
 aliquid agit. **R** Corona aurea sup caput ei
 ex pta hmo iuuitatis glim honoia. **E**t opus fortu
 dinis. **N**o recedet memoria ei et no ei requiret
 a graue in qnatoz. **E**t opus. **Q**ui g p simone
 de signat: n abstinetes et arrogantes: qui
 p abstinenā quide carne afficiūt. sed fru
 tū abstinecie interius nō requirūt. **C**ruce
 f dōm symon i angaria portat: quia tū
 ad opus bonū extona uolūate nō dicit
 rem nisi sine fructu pūtor opat. **R** Poluisti
 dñe sup caput eius corona delapide pūoso. **D**ñm
 peccat aie et tūuisti ei in scdm fili. **D**esiderū aie ei
 tūuisti ei et uolūate labioz. et nō fraudasti ei. **I**n
 In mo nō aū. **I**ustus gūuabit sic lilū et florebit
 ietmū ante dñm. **C**anica etia dōstessoribus. **B**
Beatiss vir qui in sapia morabit et qui
 i iustitia meditabit: et in sensu co
 gitabit inū pūtor dei. **O**stabit illū pane
 uite et in tellitū: et aqua sapie salutis
 potabit illū. **E**t firmabit i illo et nō flect
 tet. et tūnebit illū et nō confundet: et exal
 tabit illū apud pūtos suos. **E**t noie etno

heredabit illū dñs deus noster. **G**loria
Benedictus vir qui confidit in dño: et
erit dñs fiducia eius. **E**t erit tanq̃
lignū qđ plantatū ē secus deuel' aq̃:
qđ ad humore mittit radices suas: et no
timebit cū uenit elus. **E**t erit foliū ei
uiride: et in tpe siccitatis nō erit sollicitū:
nec aliquādo desinet facere fructū. **Cant.**

Beatissimus vir qui in uentus ē sū macla:
et qui p̃ aq̃ nō abiit: nec spauit
in periculis thesauris. **Q**uis ē hic et lau
dabit̃ eū: fecit enī mirabilia in uita sua.
Qui p̃bat̃ ē in illo et p̃fatus in uentus ē:
et erit illi in gloria eterna. **Q**ui potuit tñs
gredi et nō ē tñsgressus: et facere mala
et nō fecit. **I**deo stabilita sūt bona illi
in dño: et elemosinas illius enarrabit
oīs carnis sc̃tor. **G**loria. **V**adagna ē gloria
in salutari tuo. **Secundum Iuā**
In illo tpe. **D**ixit i. d. s. **S**i quis uult
p̃ me uenire abneget semetip̃m et
tollat crucē suā et sequat̃ me. **E**t rel
Qui enī uoluit aīaz suā saluā facere

potest eam **N**am qui potest animam suam propter me:
 saluam faciet eam **Q**uid enim proferat homo si
 lucraret uniuersum mundum se aut ipsum perdat et
 detrimentum sui faciat **N**am qui me embeuet
 et meos seruos habet filius hominis erubescit cum
 uenit in maiestate sua et patris et fratris angloꝝ
Dico autem uobis uel sit aliquis hic status qui
 non gustabit mortem donec uideat regnum dei
Sermones Beati Gregorij pape: decem leone.

Quia dominus ac redemptor noster nouus homo uenit
 in mundum noua precepta edidit miser **V**ite
 enim nostre ueteri in uicijs enutrite otiositatem
 opposuit noui tatis sue **Q**uid enim uetus quid
 carnalis homo nouerat nisi sua retinere aliena
 impere si posset occupare si non posset **H**ic
 est uir qui non est delictus in die iudicis sui et ipse oculatus
 caput serpentis antiqui **M**odo coronatus est quia fideliter
 uiuit in mandatis domini **C**ausa est hic et laudabimus eum
 fecit enim mirabilia in uita sua **M**odo **S**ed celestis
 medicus singulis quibusque uicijs obuiauit
 adhibet medicamina **N**am sicut nate medici-
 tine calida frigidis frigida calidis curantur
 ita dominus noster otiosa opposuit predicamenta

pitris ut lubricas otinēnā tenant' largi te
iracūdis mansuetudine; elans p̄pēt hūi
hitate. **R**ic ē v̄e martir qui p̄p̄i noīe sangne
suū fudit. **¶** **C**ui minas iudicē nō timuit nec trene
dignitatis ḡham quesuit sed ad relesha regna per
uenit. **¶** **I**ustū deduxit dñs p̄uas v̄itas et oñdit illi
regnū dei. **¶** **C**ui. **O**erte tū se sequētib' noua
mādātā p̄ponēt dixit **I**h̄i quis remīnauit
om̄ib' que possidet nō p̄t me' eē discipulus
Ac si apte dimittit **C**ui p̄ vitā vetēm alienadū
p̄satis p̄ noue dūsarōis shidui et v̄nā largi
m̄i. **¶** **P**osuit t̄ronā capiti meo et inūddit me
vestimēto salutis. **¶** **A**d expugnādas gētes et om̄s
im̄ios. **¶** **I**udica dñe nocētes me expugnā i pug
nātes me aphenē arma et scuti. **¶** **A**d ex. **Q**uid
vō in hac hōne dimittit auditiā. **¶** **C**ui vult p̄
me venīre ab negyt semetip̄m **I**bi d̄r ut ab
negem' n̄rā h̄c d̄r ut ab negem' nos. **¶** **E**t so:
tulle laboriosū nō ē hōi relinque sua sed
valde laboriosū ē relinque semetip̄m **M**
nus q̄ppe ē ab negatē q̄ h̄t valde et̄n ml'
tū ē ab negare q̄ ē. **¶** **B**lia et honōe t̄ro
nash eū dñe et oshruisti eū sup̄ oya manū

tuar. **O**ia subiciam sub pedib' eius. **Q**uoniam eleua-
 ta e magnificencia tua super celos deus. **O**ia. **A**laud.
Qui me confessus fuit coram hominibus et ego eui
 coram patre meo. **C**apitulum. **V**erbum orationis. **V**erbum. **L**etum
 bit iustus in domino. **E**t sperabit in eo. **E**t laudabit
 omnia uerba cordis. **E**t spe. **D**ominus. **Q**ui uult venire
 post me abneget semetipsum et tollat crucem suam et
 sequatur me. **A**d prima. **Q**ui sequitur me non ambulat
 in tenebris sed habet lumen uite dicit dominus. **A**d secunda.
Qui in me ministrat me sequatur et ubi ego sum illuc
 et pater meus erit. **C**apitulum. **O**ra et orationis. **V**erbum. **I**no-
 te. **A**d uersum. **S**i quis in me ministrat honorificabit eum
 propter me qui est in celis dicit dominus. **C**apitulum. **B**eat' uir qui
 in sapientia morabitur et qui in iustitia meditabitur
 et in sensu cogitabit inuisitabitur dei. **D**e misericordia
 pontificis. **Q**uia quod deus ut qui beatus. **N**am mis tu
 atque pontificis solennia colimus et apud te
 in confessionibus adiuuamur. **E**t facta. **P**ater. **D**e misericordia
 non pontificis. **L**eter ecclesia tua deus beatus. **N**am mis
 tu omnia suffragis atque eius pater gloriosus
 et deuota permanens et serena consistat. **E**t facta.
Pater. **A**d ix. **Q**uod pro ut ubi ego sum illuc sit et
 pater meus erit. **C**apitulum. **B**eat' uir qui in uerbo

ē sine macula et qui p̄ auy nō abijt nec
spauit i pecunie thesauris. *De uno m̄re pont.*
Deus qui nos b̄i s̄. m̄ris tui atq̄ ponti fi
as anna solēntate letissims orede p̄p̄ius
ut tu⁹ natalicia colim⁹ de eiusdē enā pro
tectione m̄uam⁹ Et fa. p̄do. *De m̄re nō pont.*

Beani s̄ m̄ris tui d̄ suffragis exoratus
tua nos v̄tute defende. Et fa. p̄do. *In f̄dis vs sup*

Vlbi dedit d̄ p̄v̄as ritas i oñdit *ap̄s An̄e.*
illi r̄gnū d̄i. **A**mauit eū d̄. i ornauit eū stola
glie induit eū. **C**oronauit eū d̄. corona iusticie
et dedit illi nō s̄tū glie. **M**agnificauit eū i d̄p̄t̄
regū et dedit illi v̄ronā glie. *Cap̄ s̄ ymn⁹ d̄ et*
oro vt in laud. Ad m̄ḡt. **H**ic ē v̄e m̄r qui p̄p̄i
noie sanguē suū sudit qui m̄nas iudiciū non
timuit nec t̄rene dignitans gliam quesuit
sed ad celestia regna sc̄int p̄uit. *De d̄fessorib⁹*

Sed d̄nis pontifex ex hominib⁹ *Cap̄lin.*
Sullūptus p̄ h̄oib⁹ d̄st̄nuit in his que
sūt ad d̄m vt offerat dona et sacrificia pro
p̄m̄s. *s̄. I. v̄rauit d̄ns c̄. ymn⁹ ad utralq̄ v̄s.*

Dix̄ d̄fessor d̄ni sacant̄. **F**esta plebs annis
celebrat p̄ orbem hodie letus meruit sc̄tm